

Nätet och gängen

En guide för vuxna
för bättre kontroll över
barnens digitala liv

*"Det som ser ut
som ett oskyldigt
meddelande kan i
själva verket vara första
steget i en kriminell
digital rekrytering."*

Polismyndigheten

Foto: Mostphotos

Ta kontroll över den digitala fritiden!

I dag sker mycket av barnens liv online. 97 procent av alla barn använder sociala medier varje vecka och 91 procent varje dag. 2 av 10 barn i åldern 8 till 19 år skriver med personer som de inte känner. Att vara närvarande på nätet är lika viktigt som att ha koll på deras fysiska miljö och umgänge.

Lär dig hur det funkar

- **Ta reda på** vilka plattformar ditt barn använder.
- **Skapa ett eget konto** och bli vän med ditt barn och hans vänner.
- **Var öppet och positivt nyfiken** och fråga ditt barn om sånt du inte förstår.
- **Testa algoritmer.** Om du gör en sökning och/eller visar intresse för ett slags innehåll (till exempel videos på valpar) kommer det snabbt att dominera ditt flöde. Ha koll på vad som dyker upp i ditt barns flöde.
- Du och ditt barn kan **anmäla olämpligt innehåll** till sajten (på många plattformar finns en enkel funktion) och på så sätt påverka algoritmen.

Var närvarande

- **Ställ frågor**, visa att du kommer att vara delaktig och finnas närvarande på nätet så som du är på andra platser.
- **Prata om säkerhet på nätet**, som att det finns risk för att bli lurad och indragen i situationer som är svåra att ta sig ur.
- **Var uppmärksam** på om ditt barn har dubbla konton eller om barnet pratar om personer eller vänner som du inte känner igen.

EXEMPEL PÅ APPAR SOM DU SOM FÖRÄLDER BEHÖVER HA KOLL PÅ

Signal, Telegram,

Snapchat, WhatsApp,
Discord, Messenger

Instagram, TikTok

VAD ÄR DIGITAL REKRYTERING?

Kriminella nätverk använder sociala medier och spelplattformar för att skapa kontakt med unga. Det kan börja med vänskap, komplimanger eller små uppdrag – som sedan eskalerar. Plattformar som Snapchat, Instagram och TikTok är vanliga kontaktvägar.

I dag sker mycket av barnens liv online – att vara närvarande där är lika viktigt som att ha koll på deras fysiska miljö och umgänge.

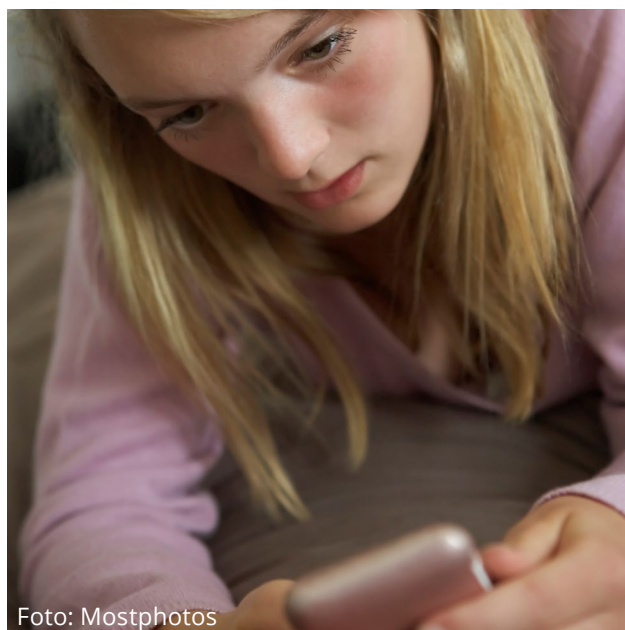

Foto: Mostphotos

Ha koll

- **Ha koll på ditt barns telefon** på samma sätt som du har koll på andra platser barnet vistas på. Du kan exempelvis se till att du har login till telefonen och appar.
- **Var en god förebild** och bete dig på nätet så som du vill att ditt barn ska bli bemött. Säg ifrån när något inte går rätt till!
- En stor skyddsfaktor för våra barn och unga är att vuxna samverkar. **Ta kontakt med andra föräldrar** så blir det enklare att höra av er om ni ser något oroande på nätet.
- **Integritet.** Prata om risker med att dela privata bilder, personuppgifter som hemadress och namn på familjemedlemmar.
- Ser du något du blir orolig för? Ta en skärmbild eller fotografera. Är innehållet grovt olämpligt, kränkande och/eller brottsligt? **Dokumentera och polisanmäl eller orosanmäl** till socialtjänst. Informera också skolan om det handlar om chattar mellan elever.

Agera!

- Du och ditt barn kan **anmäla olämpligt innehåll** direkt på plattformen och på så sätt påverka algoritmen. I allvarliga fall, är det viktigt att anmäla till polisen.
- Du kan ringa 11414 eller gå in på polisen.se och göra en **polisanmälan** för exempelvis hot eller andra brottsliga handlingar online.
- **Ansök om stöd** hos socialtjänsten om du misstänker att ditt barn är i riskzonen för att bli utsatt för grooming eller rekrytering till kriminalitet. Du hittar information på din kommuns hemsida.

KONTROLLER OCH FILTER

Det finns **föräldrakontroller** och **filter** som du som vuxen kan använda dig av för att skydda dina barn till viss del. Flera appar såsom Instagram (Familjecenter) och Tik Tok (Föräldrakontroll) har enkla lösningar som du som vuxen kan använda dig av för att få bättre koll på ditt barns digitala liv. Gå in på inställningar och följ anvisningarna.

FORTNITE

ROBLOX

twitch

Lär dig mer om ditt barns liv på nätet

På **bris.se** hittar du mycket information om nätet, samt barns och ungas frågor om situationer som kan uppstå på nätet.

På **internetstiftelsen.se** kan du läsa mer om bland annat trygga relationer på nätet, grooming, samtycke och mycket mer.

På **polisen.se** finns material och kortfilmer om hur barn och unga rekryteras in i kriminalitet, hur det går till och vilka varningssignaler som finns.

KONTAKT

Länsstyrelsen Västerbotten
Telefon: 010-225 40 00
E-post: vasterbotten@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vasterbotten

Utgivningsår: 2025 Foto omslag: Mostphotos
Foldern är framtagen av Länsstyrelsen Stockholm,
Polisen och Samverkan Stockholmsregionen

Polisen

**Länsstyrelsen
Västerbotten**